

Landprofil **POLEN** Juli 2023

SOFF
Säkerhets- och
försvarsföretagen

POLEN SOM FÖRSVARSMARKNAD OCH SAMARBETSLAND

POLEN OCH MARKNADEN

Polen är, likt Sverige, en enhetsstat där den lagstiftande makten utgår från landets parlament. I motsats till Sverige är parlamentet dock uppdelat i ett underhus, vars 460 ledamöter utses genom allmänna och proportionella val, samt ett överhus, vars 100 ledamöter utses genom allmänna personval. Polens statschef, presidenten, utses via direktval och har det primära ansvaret över utrikes- och försvarspolitikerna, där rollen som överbefälhavare för den polska Försvarsmakten också ingår. Vidare är det presidenten som föreslår val av premiärminister till parlamentet, som i sin tur kan bilda regering. Presidenten, premiärministern och regeringen utgör tillsammans den verkställande makten. I realiteten är dock statschefens inflytande begränsat, och till det viktigaste maktinstrumentet hör rätten att lägga in veto mot lagförslag, vilka dock kan rundas med en parlamentarisk majoritet om 60%.

Landets domstolar utgör den dömande makten, vilka under senare år för övrigt har varit föremål för kritik från olika EU-organ. Regeringen har genomfört ett antal reformer på området, bland annat gällande utnämning av domare, vilket EU-företrädare menar gör systemet lättare för politiska påtryckningar. EU-domstolen har också kommit fram till att vissa av landets reformer bryter mot EU-rätt, och som en konsekvens har utbetalningar av vissa EU-medel frysts inne.

Den nu gällande polska nationella säkerhetsstrategin från 2020 är omfattande och tar ett helhetsgrepp kring samtliga säkerhetsdimensioner och belyser behovet av säkerhetskryddande åtgärder såväl internt som externt. Dessa rör bland annat militär, energimässig och finansiell säkerhet, med flera. Strategin målar upp en säkerhetsmiljö som är både osäker och oförutsägbar. Mot bakgrund av sina ageranden i Georgien och Ukraina lyfts Ryssland explicit upp som det mest allvarliga hotet i generell mening. Vidare påtalas hur Ryssland har utvecklat sina militära kapaciteter i det västra militärområdet, närmast Polen, samt har utökat förmågan till Anti-Access/Area Denial (AD/A2) i den baltiska regionen, vilket främst åsyftar den ryska exklaven Kaliningrad. Därutöver anmärks att Ryssland bedriver hybridaktiviteter utanför tröskeln till vad som betraktas som konventionell krigföring.

Som vidare kommer att beröras nedan i Landrapporten så genomgår den polska Försvarsmakten för närvarande en markant upprustning kombinerat med en omfattande modernisering av sin materiel. Moderniseringsplanen utgår från tre principer; bedömning av polska militära behov, tidsramar för materielleveranser samt deltagande från den polska försvarsindustrin. Det sistnämnda fyller en särskild funktion då planens implementering utgår från att tillvarata den nationella industriförmågan. I synnerhet är detta aktuellt gällande företag inom Polish Armament Group (PGZ), vilket är ett regeringsstartat holdingbolag som syftar till att samla statsägda försvarsföretag. Mot denna bakgrund återfinns ett stort värde av att utländska försvarsföretag, så som svenska, söker ett utvidgat samarbete med sina polska motsvarigheter i syfte att hitta gemensamma lösningar. Utifrån lägre produktionskostnader på plats i Polen kan detta skapa attraktiva möjligheter på marknaden.

Läs mer

[National Security Strategy Of the Republic Of Poland 2020](#)

[Security Environment of Poland Today and in 15 Years](#)

[Poland – Country Commercial Guide: Defense Industry](#)

FÖRSVARANSLAGENS UTVECKLING

Polen har sedan 2006 genomfört en rad olika policybeslut för att stärka landets försvarsanslag. I närtid återända sedan demokratins återinträde 1990 har de polska försvarsanslagen legat stadigt omkring 2% av BNP. Närheten till Ryssland tillsammans med landets krigsdrabbade historia ligger till grund för detta. Därutöver har ytterligare tillskottningsökningar tillkommit som en direkt följd av omvärldsutvecklingen. Så skedde 2015, i samband med den ryska Krimannekteringen, och så sker idag, som en reaktion på Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022.

Under 2022 signerade därav den polske presidenten en lag som förbinder landet att uppnå försvarsanslag om minst 3% av BNP. Detta har kanaliserats genom en ny och särskilt inrättad finansieringsfond, den sk "Armed Forces Support Fund", genom ett samarbete med banken Polish BGK Bank. Detta anslagsgolv har under 2023 slagits med råge, och nuvarande försvarsanslag uppgår istället till 97,4 miljarder Zloty (ca 20,6 miljarder dollar). Detta, tillsammans med försvarsfondens tillskott på uppemot 40 miljarder Zloty, ger försvarsanslag på omkring 4% av BNP, eller ca 33 miljarder dollar. I sammanhanget bör det nämnas att detta också utgör det högsta försvarsanslaget som andel av BNP inom Nato.

För att sätta den polska upprustningen i vidare perspektiv kan det anmärkas att ovannämnda tillskott utgör en nominell ökning med 70% sedan 2022, samt rentav en trippelökning sedan 2014. Detta, kombinerat med polska politikernas långsiktiga förpliktelser, leder till slutsatsen att landet kommer att ha en mycket hög försvarsambition under överskådlig tid. Som en följd av detta har Polen potential att på kort- till medellång sikt bli en av Europas ledande militärmakter. Denna utveckling bör avslutningsvis betraktas som både sannolik och förväntad.

Mer läsning

[Poland Military Spending/Defense Budget 1960-2023](#)

[Polands Defense Spending, 07/11/2022](#)

[Poland to ramp up defense budget to 4% of GDP](#)

PROGRAM OCH SATSNINGAR

I sektionen som berör den polska Försvarsmakten i den nationella säkerhetsstrategin för 2020 återfinns en målsättning om att stärka de operativa förmågorna, vilket i synnerhet skall genomföras med en modernisering av rörliga och tekniska förmågor. Operationalisering sker vidare genom tillskott av personal samt utrustning, liksom att anpassa militära program till den snabbt förändrade säkerhetsmiljön. Detta inkluderar förmågor att bekämpa asymmetriska hot, AD/A2-system, manöverförmågor samt uthållighet bland trupperna.

Stor vikt läggs vidare på investering av ny utrustning inom en rad olika områden. Dessa rör bland annat logistisk, kommunikation, missilförsvar, långräckviddiga bekämpningsmedel och cyber. Därutöver, och av särskilt intresse, betonas även att den polska försvarsindustrin, oaktat ägarskap, måste ges långsiktiga förutsättningar att svara mot de behov som anges. Detta gäller särskilt kring att implementera resultaten som framkommer inom forskning och utveckling.

Därutöver har Polen en Strategic Defence Review (SDR16) som styr den strategiska utvecklingen. Den senaste strategin är från 2016 och presenterar en omfattande moderniseringsplan av försvaret. Korrigeringar sker löpande i takt med omvärldsutvecklingen, men på det stora hela ligger SDR16 till grund för utvecklingen. I dokumentet framgår bland annat att man tidigare gjort felaktiga satsningar inom försvaret och att dessa nu behöver korrigeras med ett nytt fokus. Försvarsdepartementet har presenterat en utvecklingsplan bestående av fem expertgrupper som arbetar löpande inom respektive område. Dessa rör:

- Security environment of Poland.
- National defence command and control subsystem.
- Polish Armed Forces operational capabilities.
- Non-military defence preparations.
- Defence planning process.

I dokumentet framgår det även att Polen inom ramen för sitt 2032-försvar kommer att satsa på konventionell utveckling av arméstridskrafterna. Under de senaste åren har investeringar gällt bland annat missilförsvaret Wisla & Narew, granatkastarsystemet RAK samt automatkarbinen GROT.

Läs mer

[Polish Armed Forces, National Security Strategy 2020](#)

[Polish Strategic Defence Review 2016](#)

[Polish Defence in the Perspective of 2032](#)

HANDEL MED SVERIGE

Den svenska exporten till Polen har de senaste åren varit i mindre kvantiteter.

Några exempel på affärer med medlemsföretag;

[2022-11-28 Saab får kontrakt på två signalspaningsfartyg till Polen](#)

[2021-09-09 Saab ska leverera träningssystem till polska försvaret](#)

[2019-04-17 Nytt svenskt SIGINT-fartyg sjösatt i Gdynia](#)

[2018-10-11 Militäruniversitet i Polen för markstyrkor utökar sin laserbaserade övningskapacitet](#)

[2018-07-16 Saab lanserar nästa generations sjömålsrobot: RBS15 Gungnir](#)

[2018-06-18 Kölsträckning för svenskt signalspaningsfartyg vid polskt varv](#)

[2017-04-26 Saab väljer det polska varvet Nauta signalspaningsfartyg](#)

[2017-04-19 Saab får beställning på underhåll av polska marinens RBS15 MK3-robotar 2016-10-27 Saab tecknar avsiktsförklaring med polskt försvarsföretag](#)

[2016-10-06 Saab och polska Mesko tecknar samarbetsavtal för RBS15-MK3 2016-01-25 Saab får order från EDA på ammunition till Carl -Gustaf](#)

[2015-11-05 Saab signs letter of intent with Polish naval shipyard for cooperation in naval programmes](#)

[2015-09-01 Nammo strengthens its presence in Poland](#)

ÖVRIGT

SOFF har ett samarbete med vår systerförening [Polish Chamber of National Defence Manufacturers](#). PCNDM är en frivillig och oberoende sammanslutning av polska företag inom säkerhet och försvar. Kammaren initierar och rekommenderar systemlösningar som är gynnsamma för utvecklingen av den polska försvarsindustrin, inklusive att främja export. Organisationen samlar och tillgängliggör information om företagsentiteter såväl inom som utom landet gällande områden som samarbete, försörjningskedjor, organisation och finans. SOFF har ett nära samarbete med PCNDM.

Offset

Polen har sedan 2016 [en offset strategi](#).

Relevanta aktiviteter;

[5-8 September 2023: MSPO – International Defence Industri Exhibition, Kielce](#)

Årligen återkommande försvarsutställning som bjuder in marknadens största aktörer under fyra heldagar.

[10-11 Oktober 2023: BALT-EXPO – International Maritime Exhibition Gdansk](#)

Utställning vartannat år med fokus på utveckling för hamn- och skeppsindustri, säkerhet, infrastruktur och logistik.

[September 2023: Logistyka, Kielce](#)

Årlig återkommande utställning med primärt fokus på logistik inom säkerhetssektorn. Produkter inkluderar sådant som uniformer, fältransoner, medicinsk utrustning samt kommunikations- och IT-system.

[10-12 Oktober 2023: BALT-Military Expo, Gdansk](#)

Utställning vartannat år som erbjuder en uppdatering kring den senaste utvecklingen av den polska Försvarsmakten och försvarsindustrin, liksom nätverksknytande med berörda personer och organ.

[26-27 Augusti 2023: Radom Air Show, Radom](#)

Årlig internationell flygvapenshow.

[23-25 April 2024: SECUREX Poland, Poznan](#)

Årlig återkommande utställning, vilket även utgör det största affärsevenetet för säkerhetsindustrin i Central- och Östeuropa.

MEDLEMSFÖRETAG MED INTRESSE FÖR POLSKA MARKNADEN

(REDOVISAS SEPARAT TILL MYNDIGHETER)

POLEN